

Személyiségfejlesztés szakkörben

A modern iskolai törekvés egyik fontos alkotóeleme a gyermekek harmonikus személyiségének fejlesztése. Ennek érdekében nagyon fontos feladataink közé tartozik a szabadidős tevékenységek szervezése.

Évek óta vezetek irodalmi szakkört. Tematikája eltér a hagyományostól. Nem kifejezetten előre meghatározott verseket, színdarabokat tanulunk. Legfőbb célom a gyermek személyiségének, problémáinak alaposabb megismerése, hozzájárulás a gyermek érzelmi világának gazdagításához.

A gyermekek nagyon szeretik a kapcsolatteremtő játékokat, a lazító gyakorlatokat, a ritmusjátékokat, a fantáziafejlesztő improvizatív gyakorlatokat, a népijátékokat.

A kifejezőkészség fejlesztése szintén elsődleges szempont. A célok megvalósulását elősegítő készség- és képességfejlesztést az alábbiakban határozom meg:

- az érzékelés fejlesztése (látás, hallás, tapintás)
- a lazítás és koncentrálás képességének fejlesztése
- az improvizálás képességének fejlesztése (mozgás, beszéd)
- a ritmikai készség fejlesztése
- a képzelet fejlesztése
- a beszédkészség és- értés fejlesztése
- a beleélő képesség (empátia) fejlesztése
- az egyéni rátermettségek kibontakoztatása

A szakkörnek tagja lehet minden tanuló. A szorongó, rossz tanulók számára különlegesen előnyös a részvétel, mert segít gátlásaik feloldásában.

Az alábbi szakköri munkatervet 7-9 éves gyermekek számára készítettem, nevét Szabó Lőrinctől kölcsönöztem.

„NYITNIKÉK”

<i>Időpont</i>	<i>A foglalkozás témája</i>	<i>Beszédművelés</i>	<i>Egyéb</i>
<i>Október</i>			
1. foglalkozás	Ismerkedés, alakulás. Kinek mi a kedvenc műfaja? Kapcsolatteremtő játékok. Az évi program megbeszélése, kívánságok meghallgatása.	Nyelvi játékok: Szóláncok	Könyvajánlás
2. foglalkozás	„Itt van az őszi, itt van újra” irodalmi foglalkozás. Versek: Nefelejcs, Fecskeköszöntő, Nyitnikék Fekete István Barangolások Publicisztikai szöveg: Őszi betakarítási munkák	Közmondások, szólások az ősziről Nyelvtörők (mássalhangzó pontos ejtése)	Lemezhallgatás: Vivaldi: Négy évszak (Ősz)

November

3. foglalkozás Hogyan történhetett?
Történetek rögtönzése képekről Hangmagasság-
gyakorlatok
Hangsúly, szünet Kitalált mese
befejezése
sokféleképpen
4. foglalkozás Irodalmi foglalkozás Móra
Ferencről Móra F.: A csókai csóka
Részlet a „Kincskereső kisködmön c. regényből: (ritmus gyakorlat)
A kis bice-bóca megjelenésének eljátszása több-
féleképpen. Hangutánzó, hangfestő
szavak diafilm:
Kincskereső kisködmön
Érzékelő, lazító gyakorlatok.

December

5. foglalkozás Télapóval, Fenyőünnep-
pel kapcsolatos versek, dalok gyűjtése, elmondása. A helyes légzés
Az óvodásoknak rövid műsorral kedveskedünk. Játék: Bekötött szemmel
különböző tárgyak tapintása, majd megnevezése.

Téli szünet

Január

6. foglalkozás „Nől a dér, álom jár” iro-
dalmi foglalkozás Élmény elmondása:
„Szánkózzunk”
Versek: Nefejejcs, Nyit- Megkezdett mese befeje-
nikék zése.
Önálló verskeresés a Nefe-
fejejcsből. Versmondás, Lemezhallgatás:
versolvasás. Közmondá- Vivaldi: Négy évszak
sok, szólások gyűjtése (Tél)
a télről.
7. foglalkozás Készülődés az iskolai Ki-
mit-tud?-ra Kiejtési gyakorlat:
A mondanivaló megbeszélése Weöres Sándor: Három
görbe legényke
Móricz Zsigmond: Icipi-
piciri Meselemez hallgatása

Február

8. foglalkozás Játsszunk együtt!
Körjátékok, népi énekes játékok, kiszámolók. Weöres Sándor: Bóbita „Szél hozott, szél visz el”
Mozgás, improvizáció zenére Halász Judit műsorának
Fantáziagyakorlatok megtekintése videón.
9. foglalkozás Ismerkedjünk az állatok-
kal! Hang és mozgás a Állatok hangjának után-
zása zása Fekete István: Vuk.
A természetben. Névadás Leíró rész felolvasása a
az állatvilágban. könyvből.
A kakukk idegen nyel-
veken.

Március

10. foglalkozás „Tavaszi szél vizet áraszt”
Irodalmi foglalkozás a Weöres Sándor: Tavasz-
tavaszról. Nefejejcs c. köszöntő
verseskötet. Közmondá- Szöveges hanggyakorlat Zenehallgatás:
sok, szólások a tavasz- Vivaldi: Négy évszak
ról. (Tavaszi) Békakoncert
(Magnó)
11. foglalkozás Szituációs játékok
– a piacon
– az iskolában
– szabadon választott Bábjátékok A hangerősség fokozása
Adott bábokkal, mese ki-
találása, eljátszása
Egyszerű bábok készítése

Tavaszi szünet

Április

12. foglalkozás Megemlékezés a Költészet Napjáról, József Attila születésnapjáról József Attila: „Tiszta szívvel” c. versének megzenésített változatát megtanuljuk énekelni. Látáskoncentráció gyakorlatok. József Attila versek Latinovics Zoltán előadásában.

Május

13. foglalkozás Vers- és mesemondó verseny a községi könyvtárban A rím- és ritmus Weöres Sándor: Rongyszőnyeg Megadott szavakkal versalkotás

14. foglalkozás Ki mit csinált a legszívesebben az év során? (Kívánságműsor) Körtjátékok, dalok. Tervek a későbbiekben. Beszélgetés.

Azoknak a kollégáimnak, akik mélyebben szeretnék elmerülni a fent említett gyakorlatokban, szeretettel ajánlom az alábbi könyveket: Hernádi Sándor: Beszédművelés, Montágh Imre: Tiszta beszéd, Montágh Imre: Gyermekszínjátékszók beszédművelő könyve; Szín-körtjáték (kreatív játékok), Játékkoszorú – színjátékok gyerekeknek.

DR. H. TÓTH ISTVÁN

Tanítóképző Főiskola
Kecskemét

A húsvéti népszokások megőrzéséért

Az életformák dinamikusan változnak, de a megtartásra, továbbadásra méltó értékek öröklődnek.

Az emberbén, különösen a kereső-kutató, felfedezni akaró fiatalokban felfokozott vágy ébredt a régmúlt népi hagyományai, értékei iránt. Úgy érzik – s talán mi, pedagógusok is! –, hogy a folklórban található módszerek, formák, cselekedetek biztos kapaszkodókat kínálnak a lelki, erkölcsi, életmódbeli válságból kivezető úton.¹

A folklór megőrzésre érdemes értékeit a gyermekek anyanyelvi nevelésébe – módszerintailag megújult szemlélettel! – célszerű beépítenünk. Ez nem kis feladat éppen most, amikor nehéz eldönteni: divatjelenség a néphagyományhoz közelíteni, vagy valami mélyebb, sajátos szükséglet kielégítését tapasztaljuk. Jelen dolgozatommal a húsvéthoz kapcsolódó népszokások világából tárok fel tényeket, tudnivalókat, mert szeretném megkönnyíteni a szemléletváltással együttjáró tennivalók körvonalazását, kimunkálását.

A húsvét ünnepi ciklusában ősi gondolat fedezhető fel:

1. az általános emberi *tisztulásvágy*,

2. a sémi *bűzaengesztelés*,

3. a szláv-germán *férfivá avatás* emlékezete. Ez a három eszmevilág a kereszténység tudatában ünnepséggé forrott össze.²

Húsvét: a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe. Ez a nap *Krisztus feltámadásának* győzedelmes ünnepe. Az ünnephez szép számú népszokás kapcsolódik.